

svētdienas•rīts

Janvāris 2024 Nr. 01 (1998)
2,00 €

**Mārtiņš Luters
par aicinājumu**

**Imants Lancmanis
turpina gleznot
Bībeles tēmas**

Tēma

*Iesvētes mācība pusaudžiem
Gregorskolā*

Saruna

*Ar baznīcas mūziķi Māru Jermolovu:
“Es un mans nams –
mēs kalposim Tam Kungam”*

Mantojums

*Klajā nāk grāmata “Pārāk labi”
par Viljama Šulca dzīves un
ticības pieredzi*

**Arhibīskapa Jāņa Vanaga
vēstījums 2023. gada
Ziemsvētkos**

ISSN 1407-964X

91771407964004 01

Elposim dziļi!

Inga Reča,
žurnāla "Svētdienas Rīts"
redaktore

Vairāki man personīgi pazīstami "Svētdienas Rīta" lasītāji ir teikuši: kopš žurnālā vairs npublicējat jokus, pirmo mēs izlasām redaktora sleju. Jo tā uzdod toni visam, kas ir rakstīts žurnālā. Ticat vai ne, bet tieši tādēļ es sevi tiešām neapskaužu! It īpaši, rakstot jaunā gada pirmā numura sleju, kad jāuzdod tonis visam nākamajam gadam. Jo – kā tad es, visparastākais cilvēks, varu zināt, kas mūs sagaida un uz ko vajadzētu likt akcentu?! Dažkārt iedvesma (lasi – Svētais Gars) pat pēc lūgšanas tik ļoti nesteidzas palīgā atrast īstos vārdus. Tad ir jārikojas gluži tāpat kā toreiz, kad mācījos braukt ar kalnu slēpēm, – vienkārši dziļi jāievelk elpa, jāatceras daži fizikas likumi un tehniskie paņēmieni un jāsaliecas uz priekšu (pretēji tam, ko gribas darīt), un pašā jāmēģina no kalna lejā. Un – ak, kas tā bija par svētlaimi, kad tev manevrs izdevās, uzticoties fizikai un instruktora mācītajam!

"Es esmu pateicīga Dievam, ka varēju uzaugt ticīgā ģimenē. Ir liela svētība agri iepazīt Dieva mīlestību, žēlastību un palīdzību. Atceros vecmāmiņas rakstīto uz kādas atklātnītes: "Es un mans nams, mēs kalposim Tam Kungam." (Joz 24:15)", intervijā "Svētdienas Rītam" gada pirmajā numurā saka diriģente un ērģeliece Māra Jermolova. Un – "Ja tu tici un paļaujies, tad Viņš gādā par saviem bērniem." Saruna četrus stundus garumā, kuras laikā personīgā stāstā atklājas ne tikai dzimtas (īpaši siltas un sirsnīgas ir Māras atmiņas par saviem vecākiem – mammu Lizeti un tēti, mācītāju Valdi Amolu), bet arī mūsu Baznīcas vēsture. Cik stipri ticībā un talantīgi ir bijuši mūsu Baznīcas vecājie!

Otrs spēcīgais numura stāsts – tieši Ziemsvētku laikā dienasgaismu ieraudzīja grāmata "Pārāk labi" par Viljama Šulca (1957–2023) dzīves un garīgo pieredzi. "Liecība ar patiesumu un godīgumu. Tieši šīs divas Viljama Šulca īpašības – patiesums attiecībās ar saviem līdzcilvēkiem un pašam pret sevi, godīgums savas sirdsapziņas ietvaros, dinamiski pieņemot ikdienas lēmumus, viņu arī padarīja par tādu Kristus liecinieku, kurš neapšaubāmi ar savu dzīves liecību nu ir ietekmējis visu Latvijas kristiešu vidi. Neatkarīgi no konfesionālās piederības," raksta grāmatas sastādītājs Arnis Šablovskis.

Tāpēc, sākoties jaunam gadam, ievilksim dziļi elpu un, pašā jāmēģina no kalna lejā. Un – ak, kas tā bija par svētlaimi, kad tev manevrs izdevās, uzticoties fizikai un instruktora mācītajam!

SATURS

- 3 Ziemsvētkos**
Arhibīskapa Jāņa Vanaga vēstījums 2023. gada Ziemsvētkos
- 4 Aktuāli**
Aicinājums piedalīties draudžu vadības apmācībās
- 5 Ziņas**
Igaunijas Baznīcā ievēlēti jauni biskapi
- 6 Namturība**
Kuldīgas Sv. Annas baznīcai piešķirts finansējums restaurācijai
- 7 Solidaritāte**
Latvijas kristieši aizlūdz par Izraēlu
- 8 Tēma**
Iesvētes mācība pusaudžiem Gregorskolā
- 12 Saruna**
Ar baznīcas mūziķi Māru Jermolovu
- 17 Misija**
Betlēmites pie Latvijas dievnamiem
- 18 Ārzmēs**
Uzņems jaunu filmu par Dītrihu Bonhēferu
- 19 Vajātā Baznīca**
Nigēra. Sapnis par Jēzu
- 20 Mantojums**
Grāmata "Pārāk labi" par Viljama Šulca dzīves un ticības pieredzi
- 22 Svētruna**
Piedošana. Viljams Šulcs
- 24 Pārdomām**
Mārtiņš Luters par aicinājumu. Juris Ulģis
- 26 Lasītāji raksta**
Kāpēc es lasu un abonēju "Svētdienas Rītu"?
- 28 Mūsu mācītāju vaļasprieki**
Mācītājs Mārtiņš Kalējs spēlē šahu
- 29 Svētdienas skola**
"Bet Noa atrada labvēlību Dieva acīs" (1Moz 6:8). Ivars Jēkabsons
- 30 Izstāde**
Imants Lancmanis turpina gleznot Bībeles tēmas

Atceries abonēt žurnālu "Svētdienas Rīts" 2024. gadam!

Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas SIA IHTIS reģ. Nr. 000341733 Mazā Pils ielā 4, Rīga, LV-1050 izdevums žurnāls "Svētdienas Rīts".
Redaktore Inga Reča (+371 26459800), redakcijas kolēģija: P. Brūvers, R. Ganiņš, A. Gusevs, I. Jēkabsons, A. Krauliņš, R. Kurpnieks-Logins, Dz. Laugalis, I. Reča, K. Upiītis. Datorgrafīke Irēna Vitomska. Redakcijas adrese: Mazā Pils ielā 4, Rīga, LV-1050, tālrunis +371 67224911, e-pasts: svetdienasrits@lelb.lv, mājaslapa – www.svetdienasrits.lv. Iznāk kopš 1920. gada janvāra, reģ. Nr. 000702015, abonēšanas indekss 1095. Iznāk reizi mēnesī, iespiests Poligrāfijas grupā "Mūkusala". Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā atsauce uz žurnālu "Svētdienas Rīts" obligāta. Autoru viedoklis ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par autoru honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Uz pirmā vāka – Gaismas dārzis Ropažu baznīcā 2023. gada Ziemsvētku laikā. Foto – Ilva Skreba. Uz ceturta vāka – Elīnas Lāces kolāža.

Arhibīskapa vēstījums 2023. gada Ziemsvētkos

*Priecīgi Ziemassvētki klāt!
Prieka zvans sāk gaisu tricīnāt.
Kristus ir dzimis, viss ienaidis rimis –
Priecājies, priecājies, draudze!*

Ziemsvētkus visbiežāk saistām ar prieku. "Priecīgus Ziemsvētkus!" – mēs sakām draugiem un pat svešiem cilvēkiem. Ziemsvētki ir tik skaisti! Pilsētu laukumos un savās mājās greznojam eglītes, iededzam gaismiņas, lai tās skaisti mirdz. Tik ierasta, tik latviska tradīcija!

Svētku ugunīs mirdzošai eglītei ir iespaidīgs pirmtēls Bībelē. ledams pa tuksnesi, Mozus ierauga ērkšķu krūmu, kas deg, bet nesadeg. Viņš dodas tuvāk, lai apskatītu tādu brīnumu. No krūma viņu uzrunā Dieva balss. Nedaudzie vārdi, ko Mozus dzird, piešķir ceļam jaunu jēgu un uz mūžiem ieraksta viņa vārdu cilvēces vēsturē.

Necilam ērkšķu krūmam, uz kuru ceļnieks pat nepaskatās, Dieva klātbūtne liek iemirdzēties pārpasaulīgās liesmās, kas to izgaismo, bet nesadedzina. Dievam nevajag

degvielu, jo Viņš nav "augstākā būtne pasaulē", Viņš vispār nav no pasaules. Dievs ir pati pasaules esme, kurā dzīvojam, rosāmieš, esam. Jo tuvāk Dievam, jo pilnīgāka top cilvēka esme.

Tas pats Dievs Betlēmē piedzima kā cilvēks, lai tuvotos mums. Pirms mēs vēl Dievu meklējām, Viņš jau atrada mūs. Gadu no gada parastas, adatainas eglītes iedegas kā ērkšķu krūms, lai aicinātu pamanīt tādu brīnumu un doties tuvāk. Lai tevī, parastā cilvēkā, skaisti iemirdzas pārpasaulīgā gaisma, kas attīra un izgaismo. Lai tu dzirdi Dieva balsi, kas dzīvi dara pilnīgu un nāvi jēgpilnu. Lai tavš vārds ir ierakstīts dzīvības grāmatā.

Lūk, skaistais, pilnīgais Ziemsvētku prieks, kuru es vēlu katram cilvēkam, sveicinot – priecīgus Ziemsvētkus, Kristus mīļotie! Priecīgus Kristus dzimšanas svētkus! ●

Sirsnībā,
+ Jānis, Rīgas arhibīskaps

Vitrāža Rīgas Domā.

Foto – Uldis Muzikants

Lielākie Adventa vainagi Rīgā un Latvijā...

●●● tapuši pie Rīgas Sv. Trīsvienības baznīcas Sarkandaugavā un pļavā pie Skultes baznīcas. Adventes vainagu pie Skultes baznīcas draudze veidoja jau trīspadsmito reizi, un šogad tas tapa rekordīsā laikā –

50 minūtēs! Tik lielu cilvēku atsaucību Skultes draudze vēl nebija pieredzējusi. Vainaga diametrs ir 21 metrs. Tā centrā izvietots krustu krusts jeb Māras krusts, kas apzīmē četrus evaņģēlijus un Labo vēsti, kas tiek sludināta visā pasaulē uz visām četrām debess pusēm.

Savukārt doma par Adventa vainagu pie Rīgas Sv. Trīsvienības baznīcas radās

pagājušajā gadā, kad slīpumā pie dievnama draudze ieraudzīja vietu, kur iekārtot sabiedrībai redzamu vides objektu, stāsta mācītājs, zemessardzes kapelāns Edvīns Rumjancevs. Vainags tapa sadarbībā ar SIA "Rīgas meži", darināšanā piedalījās Rīgas brigādes zemessargi, Rīgas Kultūras vidusskolas audzēkņi un Rīgas Sv. Trīsvienības draudzes locekļi. ●

Pie Skultes baznīcas.

Pie Rīgas Sv. Trīsvienības baznīcas.

Aicinājums piedalīties draudžu vadības apmācībās

Agita Krastiņa,
Misijas nozaru bloka vadītāja

Bet jūs esat Kristus miesa un katrs par sevi locekļi. (1Kor 12:27)

Cienījamie mācītāji, draudžu priekšnieki, draudžu valdes, padomes un nozaru darba vadītāji! Lai stiprinātu mūsu Baznīcas draudzes, ļoti būtiska ir vienotība, sapratne un savstarpējs atbalsts draudžu vadībā, lai draudzes vadība ir saliedēta komanda, kas vieno draudzi un ved to kopīgā ceļā tuvāk pie Kristus.

Aicinām draudžu vadības komandas – garīdzniekus, draudžu padomes un valdes, kā arī nozaru darba vadītājus – stiprināt savu komandu, no 12. līdz 14. janvārim piedaloties **draudžu vadības komandu apmācībās** Saldū, Svētā Gregora izglītības centrā.

Šajās dienās būs iespēja iegūt jaunas zināšanas vai atsvaidzināt esošās un saņemt praktiskus ieteikumus:

- par draudžu vadības organizēšanu, tās uzdevumiem un atbildībām;

- par dažādu vadības amatu un vadības procesu specifiku;
- par iekšējo resursu izmantošanu;
- par komandas veidošanu;
- par komunikācijas nozīmi draudzē un draudzes ārējo komunikāciju.

Būsim arī sadraudzībā, dalīsimies pieredzē, stiprināsim cits citu un kopīgi aizlūgsim par draudžu vajadzībām.

Apmācības sāksies **12. janvārī plkst. 17.00** (iebraukšana no plkst. 15.30) un noslēgsies **14. janvārī plkst. 16.00**.

Lekcijas un praktiskās nodarbības ar ievadlekciju iesāks palīgbīskaps Rinalds Grants, nodarbības un lekcijas vadīs mācītājs un Sv. Gregora izglītības centra vadītājs Raimonds Mežiņš, LELB Garīgās aprūpes nozaru bloka vadītāja Linda Kalniņa un Misijas nozaru bloka vadītāja Agita Krastiņa, Baznīcas tiesību nozares vadītāja Anitra Vanaga, pieredzējuši draudžu un nozaru darba vadītāji – Aivars Kaņeps un Ilze Kreislere.

Katras draudzes pārstāvjiem jāsaņem mājadarbs – savas komandas un draudzes

prezentācija (līdz 10 minūtēm), brīvi izmantojot pašiem ērtākos prezentācijas veidus (Power Point prezentācija, stāstījums, dziesma, uzvedums, drukāti vai citu veidu materiāli).

Dalības maksa par 3 dienu kursu ir 100 eiro no personas:

- ja no vienas draudzes piedalās 3 vai vairāk dalībnieku, dalības maksa 85 eiro par katru dalībnieku;
- dalības maksa, bez nakšņošanas – 70 eiro no personas.

Dalības ziedojumu lūdzam laikus pārskaitīt Izglītības centra kontā ar norādi “Ziedojums draudžu vadības apmācībām”:

Svētā Gregora izglītības centrs
LV65HABA0551031838321

Pieteikšanās **līdz 2024. gada 8. janvārim**, aizpildot anketu: <https://ej.uz/draudzuvadiba>.

Papildu informācija pa tālr. 29342266 (Agita Krastiņa) vai sazinoties e-pastā: skola@gregors.lv.

Par arhibīskapa Jāņa Vanaga kalpošanas turpinājumu

Arhibīskaps Jānis Vanags 2023. gada 6. septembrī ar iesniegumu vērsās pie Bīskapu kolēģijas. Pazemīgā patecībā Kungam un mūsu Baznīcai par godpilno iespēju 30 gadus kalpot Rīgas un Latvijas arhibīskapa amatā arhibīskaps darīja zināmu savu vēlēšanos noslēgt šo kalpojumu un lūdza uzsākt kandidātu izraudzīšanas norisi, lai kārtējā sinode 2025. gadā varētu ievēlēt jaunu arhibīskapu. Kad viņš būs izraudzīts un ievests amatā, arhibīskaps ir lūdzis ieskaitīt viņu cienījamā emeritēto garīdznieku saimē.

Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas Kapituls 22. novembra sēdē, pamatojoties uz arhibīskapa iesniegumu par nodomu noslēgt savu kalpošanu, lēma izsludināt nākamā arhibīskapa izraudzīšanas un ievēlēšanas procesu un atbilstoši LELB Virsvaldes noteikumu “Par diecēžu bīskapu izraudzīšanas un ievēlēšanas kārtību” 1. un 7. punktam aicināja Rīgas arhidiecēzes Kapitulu sākt nākamā arhibīskapa vēlēšanu procesu un sasaukt diecēzes sapulci vismaz pusgadu pirms LELB 30. Sinodes.

Rīgas arhidiecēzes Kapituls lēmumu sākt nākamā arhibīskapa vēlēšanu procesu ir pieņēmis. Atbilstoši LELB Virsvaldes noteikumu “Par diecēžu bīskapu izraudzīšanas un ievēlēšanas kārtību” 2. punktam diecēzes

Foto – Uldis Muzikants

iecirņi līdz 2024. gada 1. maijam ir aicināti rīkot iecirkņu sapulces, kuru uzdevums ir izvirzīt vienu mācītāju pārstāvēt iecirkni Bīskapa izraudzīšanas komisijā.

Latvijas Sinodi sasauca sagatavo Virsvalde vismaz vienu reizi četros gados, un viens no tās uzdevumiem ir ievēlēt diecēžu bīskapus. 28. Sinode notika 2021. gada 6. augustā Rojā, bet 29. ārkārtas

Sinode – 2022. gada 29. oktobrī. Kārtējā 30. Sinode plānota 2025. gada jūnijā. ●

Sagatavojusi
LELB Sabiedrisko attiecību nozaru Zīņa sagatavota, atsaucoties uz www.lsm.lv/ivietoto/publikaciju/https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/11.12.2023-amatu-pametis-luteranu-arhibiskaps-vanags.a534881/

Igaunijas Baznīcā jauni bīskapi

Andris Krauliņš,
LELB Ārlietu nozares vadītājs

Tallinā 28. novembrī notika Igaunijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas Sinode. Sinode vienbalsīgi ievēlēja trīs jaunus bīskapus, kuri pēc konsekācijas kalpos kopā ar arhibīskapu Urmasu Vīlmu. Par bīskapiem ievēlēja mācītājus Anti Toplānu, Marko Tītu un Ovi Sanderu. Līdz ar jauno bīskapu ievēlēšanu notika arī izmaiņas Igaunijas Baznīcas Konsistorijas sastāvā. Jaunie bīskapi *electus* kļuva par Konsistorijas

locekļiem, savukārt līdzšinējos bīskapus Tītu Salumē un Joelu Luhametsu no Konsistorijas locekļu pienākumiem atbrīvoja. Abi bīskapi turpinās kalpot bīskapa amatā līdz emeritūrai. Saskaņā ar arhibīskapa Urmasa Vīlmas ieceri bīskaps Anti koordinēs Baznīcas sabiedrisko attiecību darbu un pārraudzīs draudzes Rietumigaunijā, bīskaps Marko būs atbildīgs par teoloģijas un liturģijas jomām un pārraudzīs draudzes Dienvidigaunijā, bet bīskaps Ove pārraudzīs Baznīcas diakonijas darbu un kapelānu kalpošanu un būs arhibīskapa vietnieks. ●

“Uzticības vairoga” saņēmēji 2023

Ar uzticību tu visu esi darījis. (3 Jņ 1:5)

Par ilggadēju un uzticīgu kalpošanu Baznīcai LELB apbalvojumu “Uzticības vairogs” 2023. gadā saņēmuši:

- **Māra Imanta** – LELB Rīgas Doma draudze, 26. februārī;
- **Lauma Mīlīga** – LELB Jaunjelgavas draudze, 28. maijā;
- **Rūta Pīlskalne** – LELB Opekalna draudze, 4. jūnijā;
- **Gatis Maizītis** – LELB Saukas draudze, 29. jūlijā;
- **Līga Ievāne, Gunārs Kazāks** – LELB Gulbenes draudze, 6. augustā;
- **Valērijs Venediktovs** – LELB Asares draudze, 19. augustā;
- **Ilze Sprance** – LELB Mūzikas un liturģijas nozares vadītāja, 30. septembrī;

- **Māra Jermolova** – LELB Mūzikas un liturģijas nozares darbiniece, 30. septembrī;
- **Ilze Reine** – LELB Mūzikas un liturģijas nozares locekle, 30. septembrī;
- **Vita Kalnciema** – LELB Mūzikas un liturģijas nozares locekle (vēl nav pasniegts);
- **Aivars Kalējs** – LELB Mūzikas un liturģijas nozares loceklis, 30. septembrī;
- **Romāns Ganiņš** – LELB Virsvaldes sekretārs, 30. septembrī;
- **Māra Jensone** – LELB arhibīskapa sekretāre, 30. septembrī;
- **Dzintra Kukule** – LELB Vircavas draudze, 15. oktobrī;
- **Anna Pfafrate** – LELB Vangažu draudze (vēl nav pasniegts);
- **Inta Gulbe, Vineta Kurpeniece** – LELB Saldus M. Lutera draudze (vēl nav pasniegts).

Baznīcas apbalvojuma dome

Jaunciema draudzē // 2. decembrī draudze aicināja uz vēlajām brokastīm un lekcijasrunu ar vēsturnieci un arhitekti Helēnu Dekanti. Klausītājiem bija iespēja iepazīties ar Jaunciema baznīcas pirmsākumiem un tās vēsturi. Helēna Dekante dievnamu atjaunošanas un aprūpes pieredzi krājusi kopš 1989. gada, kad tika izstrādāts pirmais baznīcas ēkas atjaunošanas projekts. 2017. gadā viņas pieredze apkopota izdevumā “Baznīcu ēku aprūpes grāmata”.

Ogres draudzē // Ogres kristīgās baznīcas Adventā bija parūpējušās, lai skvērā pie Ogres domes uzmirdzētu Jēzus piedzimšanas stāsts ar Betlēmes ainiņu. Svētdienās pilsētas iedzīvotāji un viesi varēja satikt ganus un dzīvas aitiņas, ikviens bija aicināts uz siltu tēju, sarunām pie ugunsкура un saldo spieķīšu iegūšanu.

Bauskas draudzē // Īslīces kultūras namā 1. decembrī tika aizvadītas pirmās Bauskas novada Lūgšanu brokastis, kuru temats bija ģimene. Bauskas novada pirmās Lūgšanu brokastis vadīja Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas Bauskas iecirkņa prāvests Roberts Otomers. Tajās piedalījās dažādu konfesiju mācītāji un kalpotāji, bīskaps *emeritus* Pāvils Brūvers, Bauskas novada domes pārstāvji, Bauskas slimnīcas vadītāja un citi Bauskas novadā zināmi cilvēki. Klātesošie vienojās kopējās lūgšanās par ģimenēm, mieru pasaulē un Latvijā. Lūgšanu brokastīs daļa no dalības maksas tiek ziedota labdarībai, un ziedojums tika izlietots Bauskas novada ģimeņu atbalstam.

Ādažu draudzē // Ādažu draudzē notika labdarības akcija, kuras gaitā tika gatavotas dāvanas Ukrainas bērniem – kastītes ar rotaļlietām un saldumu paciņām, kā arī apsveikuma kartītes ar Dieva svētības vārdiem ukraiņu valodā. Visas kastītes pēc tam tika nogādātas Rīgas Jēzus baznīcā, un brīvprātīgo komanda tās veda uz Čerkasim Ukrainā. Vietējā baptistu draudze dāvanas izdalīja bērniem kara skartajās zonās.

Ropažu draudzē // Ropažu luterāņu baznīcā jau ceturto gadu pēc kārtas bija izveidots Gaismas dārzs. 2022. gadā to apmeklēja rekordliels cilvēku skaits. Gaisma baznīcas logos redzama jau iztālēm, un apmeklētāji tiek gaidīti līdz pat Zvaigznes dienai. Par Gaismas dārza apmeklētāju ziedojumiem tiek atjaunota savulaik kara laikā sagrautā Ropažu baznīca. 2023. gadā tapis jauns altāris, svečturi un vairāki rotājumi. Nākamā iecere ir atjaunot balkonu. Ropažu draudze ar koncertiem decembrī turpināja svinēt sava dievnama 130 gadu pastāvēšanas jubileju. ●

Sagatavojusi Ingrida Briede

Steidzami nepieciešamiem atjaunošanas darbiem četros dievnamos piešķir 988 714 eiro

Lai veiktu steidzami nepieciešamus darbus Rīgas Svētā Jēkaba katoļu baznīcā ar ēku kompleksu, atjaunotu Kuldīgas Svētās Annas luterāņu baznīcas jumtu, restaurētu Liepājas Svētās Trīsvienības pareizticīgo baznīcas rietumu fasādi un galveno ieeju, kā arī veiktu Šķeltovas pareizticīgo baznīcas jumta atjaunošanu, Ministru kabinets 5. decembra sēdē lēma piešķirt nepieciešamo finansējumu 988 714 eiro apmērā, informēja Kultūras ministrijā.

Finansējums steidzami veicamu darbu veikšanai pieprasīts no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem mērķprogrammu līdzekļu trūkuma dēļ.

Darbiem Rīgas Svētā Jēkaba katoļu baznīcā ar ēku kompleksu piešķirti 362 000 eiro.

Kuldīgas Svētās Annas luterāņu baznīcas jumta atjaunošanai piešķirti 341 714 eiro

Liepājas Svētās Trīsvienības pareizticīgo baznīcas rietumu fasādes un galvenās ieejas restaurēšanai piešķirti 225 000 eiro.

Šķeltovas pareizticīgo baznīcas jumta atjaunošanai piešķirti 60 000 eiro.

Darbu uzraudzību atbilstoši kompetencei dievnamos veiks Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (NKMP).

Atbilstoši Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumam NKMP no valsts budžeta 2023. gadā tika piešķirts finansējums 1 miljona eiro apmērā; par to tika atbalstīti 22 pieteikumi finansējuma saņemšanai. Kopumā tika saņemti 54 pieteikumi par kopējo summu 4,9 miljoni eiro. Kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programmā 2023. gadā noslēgušies divi konkursi un izvērtēti 235 pieteikumi par kopējo summu 3,9 miljoni eiro. Konkursu rezultātā finansējums piešķirts 89 objektu konservācijas vai restaurācijas darbiem 1 019 700 eiro apmērā. Līdz ar to tika sagatavots finansējuma pieprasījums steidzami veicamu darbu veikšanai no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem, ko nebija iespējams finansēt no Sakrālā mantojuma finansēšanas programmas un Kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programmas līdzekļu trūkuma dēļ.

Kuldīgas Svētās Annas luterāņu baznīca ir pilnībā saglabājusi autentisko būvapjomu, fasāžu arhitektoniski māksliniecisko kompozīciju, apdari un būvdetaļas, kā arī amatniecības izstrādājumus. Objekta iekšējās saglabāties 20. gadsimta 20.–30. gadu interjera apdares stils. Objekts ar savu gotisko tēlu ir Kurzemes reģionam nozīmīgs sakrālās arhitektūras paraugs, Kuldīgas kultūrvides dominante un simbols. 2023. gadā no Sakrālā mantojuma finansēšanas programmas piešķirts finansējums 52 000 eiro, lai sāktu torņa atjaunošanas un jumta seguma nomaiņas darbus. Pēc jumta seguma skārda un koka dēļu apakšklāja demontāžas ziemeļu un dienvidu kāpņu telpu jumtu nesošajās konstrukcijās tika konstatēts, ka tās gandrīz visas ir neapmierinošā stāvoklī un vai nu jāmaina, vai labākā gadījumā jāprotežē. Šādi darba apjomi iepriekš nebija paredzēti, jo, pilnībā neatklājot nesošās konstrukcijas, bojājumu apmērs nebija redzams. Tā kā jumts ir ļoti nozīmīgs elements jebkura objekta saglabāšanai, piešķirts nepieciešamais papildu finansējums – 341 714 eiro – jumta seguma atjaunošanas pabeigšanai. ●

Svētdienas skolu skolotāji turpina izglītoties

Agita Krastiņa,
Misijas nozaru bloka vadītāja

No 1. līdz 3. decembrim Saldū, Svētā Gregora izglītības centrā, notika svētdienas skolu skolotāju kursi. Kursos piedalījās 36 dalībnieki, nodarbības vadīja pieredzējuši svētdienas skolu skolotāji. Kursos ieguvām gan teorētiskas zināšanas, apguvām metodes un darbojamies praktiski. Arī iepazīnāties, sadraudzējamies un gaidām kursu turpinājumu 2024. gadā no 26. līdz 28. aprīlim. Paldies Gregorskolai par viesmīlību! Paldies lektoriem un dalībniekiem! ●

Jauniešu vadītāji tiek, lai plānotu nozares darbu

Elīna Ermansone,
LELB Jaunatnes nozares vadītāja

LELB Jauniešu centrā Mārstaļu ielā 10 25. novembrī notika jauniešu vadītāju topošo jauniešu līderu sadraudzības pasākums "Seko man!". Pasākumā tikās 34 LELB draudzēs aktīvi jaunieši no Rīgas, Jūrmalas, Liepājas, Jelgavas, Ventspils, Mazirbes, Valmieras, Dalbes, Birziem, Saulkrastiem, Vecumniekiem un Dundagas, lai kopīgi slavētu

un lūgtu, liecinātu, veidotu jaunas draudzības.

Grupās jaunieši sprieda par LELB Jaunatnes nozares attīstību, vienojoties, ka galvenais nozares atbalsts ir nepieciešams, organizējot pasākumus un aktivitātes, apmācot potenciālos līderus un atbalstot jauniešus kalpošanā.

Paldies par atbalstu mācītājam Aigaram Vančenko un slavētājiem no Rīgas Sv. Pāvila un Dalbes draudzēm par garīgo maizi, kā arī Diaconijas centram un pavārei Ingai par rūpēm par sadraudzības maltītēm! ●

Latvijas kristieši aizlūdz par Izraēlu

Pie Brīvības pieminekļa Rīgā 26. novembrī pulcējās Latvijas kristīgo konfesiju un reliģisko organizāciju pārstāvji, kuri aicināja uz kopīgu lūgšanu Izraēlas atbalstam. 7. oktobrī tūkstošiem teroristu no grupējuma "Hamās" iebruka Izraēlā, nogalināja 1300 cilvēkus un saņēma gūstā 240 gan izraēliešus, gan citu valstu pilsoņus, to starpā mazus bērnus un sirmgalvjus.

"Mūsu sirdīs ir dedzīga lūgšana pēc dievišķas iejaukšanās un spēka Izraēlas aizstāvjiem, ķīlnieku atbrīvotājiem un visiem labas gribas cilvēkiem, kuri ciena Dieva dāvāto dzīvību un tiesības uz brīvību katram cilvēkam," aicināja iniciatīvas autori. Viņi apliecināja savu garīgo atbalstu un solidaritāti Izraēlas tautai un visiem nevainīgajiem militāro operāciju upuriem, kā arī nosodīja "visas antisemitiskās izpausmes Eiropā un pasaulē".

"Mūsu kristīgais mantojums mudina mūs strādāt, lai darītu pasauli draudzīgāku, veicinot taisnīgumu un žēlsirdību, lai miers pasaulē kļūtu par realitāti," norādīja reliģisko organizāciju pārstāvji.

Aizlūgšanā piedalījās un klātesošos uzrunāja Izraēlas vēstniece Latvijā Šārona Rapaporta-Palgi, rabīns Menahems Barkahans, Rīgas arhidiecezes palīgbīskaps Andris Kravalis, Latvijas Baptistu draudžu savienības bīskaps Kaspars Šterns, Latvijas Vasarsvētku draudžu apvienības bīskaps Modris Ozolinkevičs, Latvijas Vasarsvētku draudžu centra bīskaps Nikolajs Gribs, Rīgas Vecās Svētās Ķertrūdes draudzes mācītājs Kristis Kalniņš, Vasarsvētku draudzes "Labā Vēsts" mācītājs Andrejs Čebotarevs un kristiešu draudzes "Prieka Vēsts" vec. mācītājs Vilnis Gleške, kā arī Eiropas koalīcijas par Izraēlu pārstāve Rebeka Goba. ●

Pusaudžu apmācības Gregorskolā

Kopš 2017. gada Gregorskolā Saldū tiek organizētas iesvētes apmācības pusaudžiem ar mērķi dot jauniešiem iespēju apgūt LELB iesvētes mācības pamatkursu, esot sadraudzībā ar citiem vienaudžiem no dažādām Latvijas draudzēm. Apmācībās pamatā piedalās pusaudži, kuri ir auguši kristīgās ģimenēs un/vai arī mācījušies par Dievu jau svētdienas skolā, bet ir arī izņēmumi. Covid-19 pandēmijas ierobežojumu dēļ diemžēl 2020., 2021. un 2022. gadā apmācības nevarēja notikt ierastajā formā, taču ar jaunu sparū atsākās aizvadītajā 2023. gadā.

Marika Ivsiņa,
foto no Gregorskolas arhīva

Atskatāmies uz 2023. gadu

Vispirms bijām pārsteigti par lielo atsauktību – apmācībām 2023. gadā tika pieteikti 50 pusaudži. Bijām ieraduši, ka apmācību dalībnieku skaits svārstās starp 14 un 22. Taču, ņemot vērā aizvadīto gadu klātienē apmācību izstrūkumu, varēja sagaidīt, ka tā būs. Šogad uz apmācībām dalībnieki sabrauca no malu malām – no Sabiles, Ventspils, Mazirbes, Ugāles, Kuldīgas, Dundagas, Liepājas, Ķekavas, Cēsīm, Madonas novada (Liezēres pagasta un Madonas), Alūksnes, Jelgavas, Baldones, Rīgas, kā arī tepat no Saldus novada – Nīgrandes un Saldus.

Februāra nogale bija labs izaicinājums mums kā organizatoriem. Lai noorganizētu 70 cilvēku uzņemšanu (50 jaunieši + 20 cilvēku komanda), iepirkām papildu inventāru Gregorskolai – gan traukus virtuvei, gan arī 40 jaunus konferenču krēslus. Vairāk vajadzēja arī piedomāt par aktivitāšu vietām un

to sagatavošanu, jo telpas Gregorskolā nav bezizmēra. Šā gada komandas jaunieši ik pa laikam ieminējās, ka pietrūkst svētbrižu viņiem tik mīļajā kapelā... Nācās atgādināt, ka kapelā cieši cits pie cita varētu ietilpt tikai ap 30 cilvēku. Bet, protams, šis ir pozitīvās neērtības apmācību organizēšanā!

Otrajās apmācībās, 28.–30. aprīlī, bijām mazliet mazāk – 41 dalībnieks, – vairāki netika, kādi bija apslimuši. Savukārt uz piedziņojumu nedēļu 18.–24. jūnijā bija ieradušies 33 dalībnieki, no kuriem visi arī nokārtoja noslēguma pārbaudījumu un saņēma apliecinājumu par kursa pabeigšanu.

Augustā 2023. gada apmācību dalībnieki satikās pusaudžu salidojumā, kas pulcēja 32 jauniešus gan no aizritējušā, gan iepriekšējiem gadiem. Pēc salidojuma vairāki dalībnieki izteica vēlmi būt kalpotāju komandā nākamajās apmācībās, kā arī apliecināja, ka gribētu braukt uz Gregorskolu biežāk. Tā nu noorganizējam vēl kādu pasākumu – sadraudzības talku pusaudžiem no 3. līdz 5. novembrim. Tā bija iespēja jauniešiem

gan vēlreiz satikties un būt sadraudzībā, gan arī kopīgi sakopt Zvārdes baznīcas apkārtni, grābjot un savācot sakritušās lapas, gan arī dzirdēt brīnišķīgu lekciju par aicinājumu un vērtībām, ko vadīja mācītājs Aldis Pavlovičs un Dita Pavloviča. Talkā piedalījās 17 jaunieši un septiņi pieaugušie. Bijām lūguši, un Dievs svētīja, ka bija labvēlīgi apstākļi, – lai gan laika prognozes biedēja, talkošanas laikā lietus nelijs.

Pusaudžu apmācību organizēšana prasa daudz spēka un resursu, taču tas ir arī liels prieks. Komandā darbojas Gregorskolas darbinieki un vēl pulciņš pieaicinātu brīvprātīgo, arī jaunieši, kas paši izgājuši apmācības. Pagājušajā gadā bija īpaši piedzīvot kādu aizkustinājuma pilnu "atklāsmes" brīdi, kad kāds no komandas jauniešiem, kurš kalpoja jaunajiem dalībniekiem, ieraugot dalībnieku "spurainību", atvainojās vadītājiem par savu izturēšanos, ar ko pirms gadiem radīja papildu grūtības. Paldies Dievam, ka jaunieši izaug gan atziņā, gan dzīves prasmēs, gan savā sirds attieksmē!

Ko saka pusaudžu apmācību dalībnieki?

No 2023. gada apmācību dalībnieku aptaujas

Kā es uzzināju par apmācībām, un kāpēc gribēju piedalīties?

Maija (12): Uzzināju no mammas, jo vēlos vairāk iemācīties par Dievu un satikt visus draugus.

Rēzija (12): Vecāki ieteica, domāju pamēģināt.

Daina (14): Vecāki pieteica, un ar laiku iepatīkās.

Mārcis (13): Es gribēju iesvētīties, un tētis man pateica, ka ir tādas iesvētes apmācības Saldū. Un tad mēs ar māsu devāmies.

Anna Rebeka (14): Par apmācībām uzzināju no vecākiem. Sākumā negribēju braukt, bet es nebaidos mēģināt kaut ko jaunu, tāpēc aizbraucu, un man tur ļoti patika.

Ilze (15): Es uzzināju caur Mariku.

Justs (15): Pateica baznīcā.

Ditas piezīmes par aicinājumu un vērtībām (baušļiem)... bija tiešām ļoti laba lekcija!

Ko es iemācījos/kas man bija jaunums saistībā ar ticību Dievam, Bībeli vai kristīgu dzīvi?

Maija: Uzzināju jaunu par laulības bausti un par pasaules radīšanu un iemācījos Apustuļu ticības apliecinību.

Mārcis: Ka pasaulē ir daudz vairāk kristiešu, nekā es iedomājos.

Daina: Ka draudzība ar kristīgiem cilvēkiem ir daudz foršāka nekā ar neticīgajiem.

Anna Rebeka: Lielāks paplašinājums par 10 baušļiem. Un bija labas, ļoti noderīgas, vērtīgas lekcijas, kuras mani uzrunāja. Svētbriži tiešām bija svēti briži ar lūgšanām, lasījumiem, liecībām un skaistām dziesmām.

Ilze: Es iemācījos, ka Jēzus ir 100% cilvēks un 100% Dievs.

Justs: Es iemācījos visus 10 baušļus.

Sintija (16): Kristietības pamati.

Ko jaunu atklāju par sevi šo apmācību laikā?

Linda (12): Dievs ir mani mīlējis, mani mīl un mīlēs, pat ja es esmu grēkojusi daudzas reizes.

Jasmīna (13): Neesmu tik sociāls cilvēks, kā domāju. Man ļoti patīk pastaigas vienai, nu, ar draugiem arī, bet dažreiz vajag vienai.

Anna Rebeka: Lekcijās uzzināju daudz ko jaunu. Uzzināju arī, ka man ir grūti noiet vairākus kilometrus un ka dzīve bez telefona arī nav slikta.

Laima: To, ka ir grūtāk no rītiem piecelties Gregorskolā nekā mājās.

Daina: Man vajag Jēzu vairāk, nekā es iepriekš domāju.

Ilze: Man padodas sadraudzēties.

Justs: Man ir laba atmiņa.

Sintija: Es protu veidot attiecības ar citiem cilvēkiem, ja jutos komfortablā.

Ilze un Viesturs Knopkeni runā ar jauniešiem par aktuālu tēmu – attiecību veidošanu.

Kas man īpaši patīk šajās apmācībās? Kāpēc man patīk braukt uz Gregorskolu?

Maija: Varu vairāk iemācīties, satikt draugus un nostiprināt zināšanas.

Rēzija: Bija ne tikai lekcijas un dievkalpojumi, bet arī izklaides!

Linda: Man patīk braukt uz Gregorskolu, jo tur viss ir saistīts ar Dievu... slavēšana pirms gulētiešanas tumsā... īsti draugi... ļoti garšīgi makaroni... aktivitātes, pārgājieni un vēl un vēl.

Jasmīna: Var satikt ļoti foršus cilvēkus – varēju satikt un parunāties, dzirdēt uzmundrinošas liecības, lekcijas bija interesantas un aktivitātes.

Anna Rebeka: Man ļoti patīk komanda, kas kalpo un organizē apmācības. Man patīk jaunieši, kas brauc uz apmācībām un ar kuriem ir forši un jautri pavadīt laiku. Pats labākais – kristīga vide. Ļoti patīk spēles un istabiņas Gregorskolā.

Mārcis: Man patika skolotāji un asistenti.

Dāvids: Iemācīties ko jaunu par Dievu.

Daina: Man patīk draudzīgie cilvēki, ēdiens, lielāka tuvība ar Dievu nekā parasti un svētbriži.

Baiba ir no jauniešiem, kura labprāt piedalās komandā, – te gatavojas mūzikas kalpošanai.

Anonīms (14): Tur ir ļoti jauki un saprotoši cilvēki.

Ilze: Tur vienmēr ir jautri.

Kas man bija grūtākais šo apmācību laikā?

Maija: Pietrūka ģimenes, dažreiz bija grūti aizmigt, nedaudz pietrūka brīvā laika.

Rēzija: Bija grūti ilgi nosēdēt, klausoties lekcijas vai esot dievkalpojumā.

Linda: Es nekad nevarēju izdomāt jokus ēdienreizu laikā, un gribējās iet vēlāk gulēt.

Anna Rebeka: Bija grūti garās pastaigās, kas bija aprīlī un piedziņojuma nedēļā, jo vēlāk sāpēja kājas. Bet kopumā man nebija

Meitenes ir gatavas pārgājienam!

Mācītājs Didzis Olte ar savu puīšu grupu prezentē sagatavoto repa dziesmu.

Foto – Uldis Muzikants

Foto – Jānis Brencis

“Es un mans nams – mēs kalposim Tam Kungam”

Gada nogalē Baznīcas apbalvojumu “Uzticības vairogs” saņēma diriģente, ērģelniece, bazūņu kora vadītāja un mūsu Baznīcas mūzikas un liturģijas nodaļas darbiniece, mūziķe **Māra Jermolova**. “Kā tad es varu nebūt ērģelnieks – dzīvoju “Ērģelniekos”, kaimiņš – ērģelnieks, un tēvs taču arī bija ērģelnieks!” par savu profesijas izvēli saka Māra. Intervijā uz dažiem jautājumiem viņa izvēlas atbildēt, dziedot korāļus no mūsu jaunās Dziesmu grāmatas. Sarunas sākumā Māra atver logu savā darba kabinetā un aicina izlasīt, kas ir rakstīts uz pretējās mājas, slaveno Vecrīgas “Trīs brāļu”, fasādes. Soli Deo Gloria. Vienīgi Dievam gods. “Ar šiem vārdiem sākas katrs mans darbdienas rīts.” Mūsu saruna ilgst četras stundas, un man ir ļoti žēl, ka žurnāla lappusēs varēs lasīt tikai nelielu daļu no Māras stāstītā. Par tēti – neparastu un ļoti talantīgu personību – mācītāju Valdi Amolu, kuram 2022. gadā apritēja 100. dzimšanas diena. Par to, kā ir augt padomju laikos kristīgā ģimenē. Par jaunību kristiešu mūziķu vidē un brāzmainajiem Atmodas gadiem. Par mūziķa, it īpaši – baznīcas mūziķa – sūtību. Māras stāsts ir kā Baznīcas vēsture, kas ieraugāma viena cilvēka dzīvē.

Inga Reča, foto no Māras Jermolovas personiskā arhīva

Pastāsti, lūdzu, par savu ģimeni! Tu augi kristīgā vidē, jo tavs tētis bija mācītājs Valdis Amols.

Vide, kurā es uzaugu un ko manas acis redzēja mūsu mājās, pie vecmāmiņas un baznīcā, – tās bija gleznas un zīmējumi, izšuvumi ar Dieva vārdiem vai attēli ar Jēzu – Jēzus, kuram galvā ērkšķu vainags, Jēzus pie krusta, Jēzus glābj Pēteri uz jūras. Ausis dzirdēja “Slava Dievam!”, jo apkārt skanēja korāļi un slavēšana. Jaunajā Dziesmu grāmatā pie liturģijas atrodama tēma “Vāķēšana”. Vai šodien kāds zina, kas tas ir?

Kad nomirst cilvēks, sanāk sievas un dzied psalmus vai kādas īpašas lūgšanas. Esmu lasījusi un redzējusi kino, kā tas notiek pie katoļiem Latgalē.

Es to piedzīvoju [Kurzemē luterāņu vidē]. Man bija gadi desmit, kad laukos nomira vecaistēvs, un visa saime vakaros sanāca istabā, kurā gulēja mirušais. Mums bija tā priekšrocība, ka mācītājs vienmēr bija klāt, nebija speciāli jāaicina. Dziedājām, lūdzām, lasījām no Bībeles.

Tā notika vienu vakaru vai visus, kamēr apbērēja?

Es vairs neatceros. Kad mana mamma nomira, vāķēšana notika draudzes mājā, jo tur bija vēsāks. Tad gan gājām katru vakaru, jo tas bija tik loģiski – vakarā aiziet, jo tavs tuvinieks vēl nesen bija dzīvs cilvēks! Šodien jau tādi apstākļi, ka cilvēku ved uz morgu un, ja nomirst slimnīcā, vispār netiec atvadīties...

Līdzīgas kristīgas tradīcijas tagad reti vai nemaz vairs nepieredzam...

Tas ir atkarīgs no cilvēkiem mums apkārt. Mums bija tā laime, ka tēvs bija mācītājs un mūsu saime bija kristīga. Tās bija manas pirmās tuvā cilvēka bēres, ko piedzīvoju, kad nomira mammas tēvs Fricis Ansons. Mamma nāk no Piltenes puses.

Pie kuras draudzes mammas vecāki piederēja?

Landzes draudzes. Vectēvs kalpoja kā ķesteris, mamma un vecmamma dziedāja. Manu tēvu nosūtīja kalpošanā, un tā viņi iepazīnās.

Kuros gados?

Tēvu ordinēja 1957. gadā Ventspils baznīcā. No 1945. gada līdz 1957. gadam viņš kalpoja Piltenes iecirknī prāvesta vadībā. Arī Ugālē. Tikai 1957. gadā viņu nosūtīja kalpot Engurē un Mērsragā, Dzirciema un Balgales draudzēs. 1967. gadā viņam iedeva vēl arī Dubultu un Ķemeru draudzes.

Tavu tēti es, šķiet, vienīgo reizi, redzēju 2000. gadu sākumā, kad Dubultu baznīcā notika pirmā iepazīstināšana ar Alfas kursu, par kuru rakstīju “Svētdienas Rītā”. Vai tēva vecāki arī bija ticīgi cilvēki? No kuras puses viņi nāk?

Viņi ir rīdzinieki un jūrmalnieki – no Dubultiem un Bulduriem.

Tēva vecāki arī bija kalpotāji baznīcā?

Tēva tēvs bija skolotājs un arī svētdienas skolas skolotājs, gāja Bulduru baznīcā. Toreiz bija arī mājas draudzītes. Tēvs stāstīja, ka pirms kara, Latvijas laikā, svētkos viņi gāja (jo nebija jau transporta) no Bulduriem uz Dubultiem, bet ikdienā uz Bulduru baznīcu vai sanāca mājās. Tēvs piedzima 1922. gadā.

Un tēva mamma?

Vecmāmiņa vienmēr gāja uz baznīcu. Svētdienās vai ceturtdienās brauca uz Rīgu, uz Markus baznīcu. Atceros, viņai jau bija gandrīz 90 gadi, grūti iekāpt vilcienā, un mums bija jābrauc līdz. Mājās, kad atvēru durvis, allaž redzēju viņu ar lupu un atvērtu Bibli. Tādas ir manas atmiņas par vecmāmiņu – vienmēr ar alkām pēc baznīcas. Un apkārt Kristus bildes. Mums

Māras kristības Engures baznīcā.

"Māja bija pilna pasakainiem ziediem. Tas bija liliju laiks." Māras iesvētības 1982. gada 25. jūlijā Dubultu draudzē.

mājās arī bija bildes, pat Mārtiņš Luters! Kā bērnus mūs ļoti uzrunāja attēls, kurā Jēzus svētī bērniņus. Es domāju, ka tas bērniņš ar tumšajiem matiem esmu es, ar gaišajiem matiem – mana māsiņa.

Tad jau, sākot skolas gaitas padomju skolā, bija liels šoks, pie sienas ieraugot nevis Jēzu, bet mazo Volodju (Ļeņinu)...

Par to vēlāk!

Kā bija uzaugt padomju laikā mācītāja ģimenē?

Es esmu pateicīga Dievam, ka varēju uzaugt ticīgā ģimenē. Man ir vecāks brālis un trīs māsas. Ir liela svētība agri iepazīt Dieva mīlestību, žēlastību un palīdzību. Atceros vecmāmiņas rakstīto uz kādas atklātnītes: "Es un mans nams, mēs kalposim Tam Kungam." (Joz 24:15) Šodien, atskatoties uz bērnības laiku, tās ir patīkamas un siltas atmiņas, kaut materiālā puse bija ļoti grūta.

Man ļoti gribējās būt baznīcas vidē, dievkalpojumos, sadraudzībā. Jo tie bija svētīki! Visapkārt bija skaistums un mūzika – varēja dziedāt, bija sadraudzība un satikšanās ar citiem bērniem. Jo uz baznīcu nāca arī citas ticīgās ģimenes, tas bija liels satikšanās un svinēšanas prieks. Tēvs bija mācītājs sešās draudzēs, galvenā bija Dubultu draudze, kurā esmu iesvētīta. Tajā

laikā dievkalpojumi notika Slokas baznīcā, un man bija sava vieta pašā priekšā pirmajā rindā! Mamma ar māsām sēdēja citur, bet es gāju uz pirmo solu, jo vēl nemācēju lasīt. Un man ļoti patika dziedāt, es skatījos tēvam mutē un dziedāju līdzi.

Cik tev toreiz bija gadu?

Kādi pieci. Tas bija līdz skolas laikam.

Vai baznīcās bija daudz cilvēku?

Kā kuru reizi, bet diezgan. Grūtākie laiki bija 20. gs. 80. gadi, kad vecie draudzes locekļi nomira, bet 60. gadu beigās svētkos baznīcas bija pilnas! Vismaz tādas ir manas maza bērna atmiņas. Draudzes kundzītes mani ļoti mīloja, viņām patikās, ka es dziedu, un bērnus jau vispār mīlēja. Deva konfektes... No tiem laikiem atmiņā ir palicis liels prieks.

Tolaik mēs dzīvojām Engurē, mašīnas mums nebija. (Mašīnu 1980. gadā uzdāvināja Johanness Baumans no Vācijas.) Visur braucām ar autobusu. Var teikt, mana dzīve pagāja autobusā, tēvam jau arī. Līdz Slokai (no Engures) bija jābrauc stunda vai pat ilgāk.

Tagad nevaru iedomāties nevienu mācītāju, braucot autobusā...

Vēl iepriekš pa lauku draudzēm tēvs brauca ar riteni, vēlāk viņam bija mopēds. Visādi jau gadījās. Māsa atceras, ka vienreiz viņš ilgi nebrauc mājās – nav un nav,

Māra aizmugurē starp tēvu un profesoru Robertu Feldmani. Kreisajā pusē arhibīskaps Jānis Matulis.

visi uztraucas. Izrādās, viņš ir pakritis un salauzis roku. Citreiz suņi gadījās pa ceļam. Tas bija skarbs laiks, neviens nebija pasargāts.

Toreiz tēvs vēl studēja Rīgā. Kad atbrauca, vienmēr atveda kaut ko garšīgu. Māsa stāstīja, ka toreiz pat par rupjmaizes kukulīti priecājāmies, jo ikdienā varbūt bija tikai ķieģelītis. Citreiz viņš atveda kādu interesantu augli vai saldumiņu. Mēs vienmēr priecājāmies, kad viņš atbrauca mājās, nu, kā jau bērni. Mēs viņu maz redzējām. Tajos laikos arī radās teiciens: ja gribat mani satikt, nāciet man līdzi! Un mēs labprāt braucām ar tēvu uz baznīcu, jo ar viņu vienmēr bija ļoti interesanti. Viņš mācēja aizraujoši stāstīt. Kaut arī tēvam bija tik daudz darba, vienmēr, kad pienācām klāt, viņam bija laiks atbildēt uz mūsu jautājumiem. Arī pret cilvēkiem draudzēs viņš izturējās tāpat. Kaut arī viņam bija sešas draudzes, viņš atrada laiku aprunāties, atbildēt vai kādā nedēļas dienā, vai pa telefonu, vai vēstules aizsūtīt. Viņš atrada laiku dvēseļu kopšanai.

No viņa varētu daudz ko pamācīties...

Nebija televizora, nebija datoru, dzīve bija lēnāka. Jā, bija grūti, nebija ērti. Lai kaut kur tiktu svētdienas rītā, bija agri jāskrien uz autobusu, jo viss bija pakārtots autobusa sarakstam.

Manam tēvam bija izcila atmiņa. Tagad ir *gūgle*, kam paprasīt, bet mēs varējām pie tēva vērsties arī, ja skolā ko vajadzēja. Ja viņš nezināja, atrada grāmatu, kur izlasīt. Vēl mūža pēdējos gados viņš Bībeles pantus zināja no galvas, arī korāļus dziedāja un instrumentus spēlēja no galvas. Es nevaru saprast, kā to var, jo es tā nevaru. Tēvs bija īpašs. Viņam patika

mūzika, bērnībā viņš spēlēja dažādus mūzikas instrumentus, pat klarneti, citaru. Mājās bija harmonijas.

Ļoti spējīgs un apdāvināts cilvēks!

Tēvam bija milzīgas darbaspējas, es viņu nekad neatceros guļam, vienmēr kaut ko rakstīja, vēl naktī vēl klabēja rakstāmašīna, un agri no rīta, kad cēlāmies, atkal klab... Vēstulēs viņš sūtīja arī sprediķus un garīgo literatūru, tulkotu no vācu valodas. Tajā laikā kristīgās literatūras bija ļoti maz. Līdz 10 vai 11 mums bija jāpagūst aizskriet uz pastu nosūtīt, tas bija mūsu bērnu darbs.

Vēl man atmiņā palikušas rīta un vakara lūgšanas visiem kopīgi pie galda. Virtuvē bija silts, plīts – iekurināta, visa ģimene kopā, tēvs stāsta jaunumus. Tās nebija tikai vakariņas, kad tikai paēd.

Atceros dzimšanas dienas rītus. Tu vēl esi gultā, bet jau dzirdi: skan mūzika, jo tēvs pats spēlēja, ir jau aizdedzinātas sveces, atver vaļā durvis, uz galda sakārtotas dāvaniņas. Maziņas, bet mēs priecājāmies par katru, jo tās bija interesanti izmeklētas, cepumiņš, konfekte – ļoti jauki iesaiņoti vai ar skaistu zīmējumu. Dāvanu bija tik, cik tev gadu. Un vēl svētbrīdis, kad par tevi lūdza. Tik svētīgi! Arī uz 1. septembri mēs negājām parasti, mums bija svētbrīdis – tēvs mūs pavadīja un nosvētīja. Arī dodoties ceļā. Tāda ir mācītāju bērnu

priekšrocība, ka tevi visur pavada ar svētību un lūgšanu.

Vēl viņš mūs veda uz operu. Pirms tam izlasīja priekšā libretu, atskaņoja no plātēm mūziku, sagatavoja mūs.

Vai atceries kādu izrādi?

Pirmais bija "Zelta zirgs", atceros, toreiz Jānis Zābers dziedāja. Operā jau arī apkārt skaisti, tāpat kā baznīcā! Vēl atceros "Aidu". Vēlāk, vecumā, mēs tēvu vedām.

Tēvs apciemoja arī savus draudzes locekļus, tos, kas paši nevarēja atnākt. Gājām pie veciem draudzes locekļiem uz slimnīcu vai mājām, mēs dziedājām, bija arī kas jāpasaka. Tā nebija tikai tāda apjautāšanās: nu, kā tev iet? Vienmēr bija Dieva vārds, mazs svētbrīdis.

Vēl viena atmiņa glezna, kas man atmiņā, došanās uz Dzirciema baznīcu. Tas bija kā svētceļojums.

Pastāsti!

Bija divi varianti, kā autobuss brauca, vai nu caur Tukumu, vai caur Rideļiem. Autobuss gāja sešos, bija jāceļas pirms tam. No rīta mēs aizbraucām, izkāpām ārā Rideļos, ceļš bija izvēlēts, kas gāja pa laukiem un mežiem. Izkāp no autobusa un redzi, ka tur kalnā stāv Dzirciema baznīca, torni jau var saskatīt. Bija jāiet 7 kilometri. Tu ej pa ceļu, tēvam rokā brūns koferis no papes ar talāru, grāmatām.

Dubultu draudzes koris, kuru pirmo 1986. gadā uzticēja vadīt jaunajai diriģentei.

Un Vakarēdiena trauki?

Tajā laikā laukos Vakarēdiens bija tikai Mirušo piemiņas dienā, Ciešanu laikā – Lielajā piektdienā un varbūt uz svētkiem. Toreiz draudzes loceklim pie Vakarēdiena bija jāiet vienu reizi gadā, tas bija minimums. Tēvam vajadzības gadījumam, protams, bija līdzi mazais komplektiņš. Nesamais bija diezgan pasmags – bija Dievvārds un vēl kāds cieņasts ielikts.

Un baznīcas tornis jau bija priekšā redzams. Bērnām jau apnikās iet, bet [paskaties uz torni] – re, tūlīt jau būs! Un pa ceļam ir puķītes, odziņas, ko baudīt. Ja kādā pamestā dārzā bija ķirši, tad vispār laime! Un tad pēdējais kāpiens augšā kalnā, un veras smagās durvis. Ieejam iekšā, un pirmais gājiens līdz altārim – pateicība un lūgšana, ceļos nometušies pie altāra. Pēc tam sākās visi dievkalpojuma sagatavošanas darbi. Mēs bijām atnākuši pirmie, un mūsu uzdevums bija sakopt baznīcu – grīdas un putekļu slaucīšana, puķītes atnestas, kuras saliek vāzītēs. Celiņš līdz baznīcai bija jāsakopj, nezāles jāizravē. Nu, ko bērns var palīdzēt baznīcā? Uzskopt – kā vari, tā kalpo. Pēc dievkalpojuma, protams, bija sadraudzība. Dažreiz gājām blakus uz ķestera māja vai turpat ģērbkambari. Un, kad pēcpusdienā nāca autobuss, tad braucām uz mājām. Ziemā un lietainā laikā braucām caur Tukumu, jo tad autobuss pieveda klāt pie mājām Engurē.

Tā kā zinu to pusi, kāds tas ir līkums – braukt no Dzirciema uz Enguri caur Tukumu! No cik gadiem tu spēlē ērģeles?

Ērģelnieku tajā laikā ļoti trūka. Pa svētkiem tikai kāds atbrauca. Citreiz tēvs pats nospēlēja, mēs, bērni, minām ērģeles. Dzirciema baznīcā ir visvieglāk mīt. Lai mītu ērģeles, ir jābūt svaram, bet tur bija tikai viens ķieģelis un bija intensīvi jāmin. Sāku spēlēt apmēram no desmit gadiem. Tēvs apmācīja, un es arī gāju Tukuma mūzikas skolā. Vairs pat īsti neatceros, no cik gadiem, manā dzīvē viss tā ieaudzies...

Vai padomju realitāte nedisonēja ar to, kas mājās notika?

Zinī, to vairs nemaz negribas atcerēties. Kad 1971. gadā aizgāju skolā Engurē, attapros citā pasaulē. Tur pēkšņi bija jāmacās! Mēs jau dzīvojām tā brīvi, bērnodārzā negājām. Skolā bija savi noteikumi, liek

Uzņems jaunu filmu par Bonhēferu

Angel Studios paziņojusi, ka uzņems filmu par vācu teologu Dītrihu Bonhēferu. Šī studija uzņēmusi seriālu "Izredzētie" un "Brīvības skaņas". Filmas režisors būs dramaturgs un rakstnieks Komarnickis. Paredzēts, ka filma uz ekrāniem parādīsies 2024. gada novembrī. Uzsvars būs uz vēstījumu par Bonhēfera drosmi un gatavību upurēties. *Angel Studios* vadītāji uzskata, ka pašlaik ir ļoti svarīgi atgādināt par Bonhēfera dzīvi, svarīgāk nekā jebkad. ●

Gazas musulmaņi satiek Jēzu sapnī

Smagajos apstākļos Gazas sektorā musulmaņi satiek Jēzu sapņos un vēlas iepazīt Viņu. Teologs un apoloģēts Mihaels Likona stāsta, ka snieguši garīgo aprūpi cilvēkiem, kas zaudējuši bērnus. Kristieši šos cilvēkus paēdina, izmazgā viņu drēbes, iepazīstina ar Bībeli. Pēc tam noticis liels brīnums – Jēzus parādījies sapņos vairāk nekā 200 cilvēkiem. Viņi atgriezās pie palīdzības sniedzējiem, lai uzzinātu vairāk par Dieva Vārdu un jautātu, kā viņi var iepazīt Jēzu. Likona ir profesors Hjūstonas Kristīgajā universitātē un sarakstījis vairākas grāmatas. Likona stāsta, ka ir Izraēlas pusē, taču ne teoloģisku apsvērumu dēļ, bet gan tāpēc, ka uzskata, ka "Hamās" un tā atbalstītāji ir absolūts ļaunums. Viņš zina, ka ne visi palestīnieši atbalsta "Hamās" un pat tiek sodīti, ja rodas aizdomas, ka viņi nepietiekami atbalsta teroristus. ●
Sagatavojusi Ingrīda Briede

Alžīrijā pieaug kristiešu skaits

Lai gan Alžīrijā gandrīz visas kristīgās draudzes ir aizliegtas, tomēr tās turpina pastāvēt un tiekas brīvā dabā, mežā vai mājās pie mācītāja.

Pēdējo gadu laikā oficiāli visā valstī ir atļauts darboties tikai desmit baznīcām. Taču tas neaptur mācītājus un draudžu vadītājus turpināt sludināt Evaņģēliju.

To sludina pat "Al-Kāidas" teroristu nometnēs. Taču arī tikšanās ārpus baznīcas var būt riskantas, kristieši jau ir piedzīvojuši, ka viņus novēro policisti, pieprasa dalībniekiem paskaidrojumus un viņus var iesūdzēt tiesā. Tomēr arvien vairāk cilvēku Alžīrijā atrod ticību Jēzum Kristum, un draudzes aug. ●

Dānijas parlaments aizstāv dažādu reliģiju Rakstus

Demonstranti pie Zviedrijas ģenerālkonsulāta Stambulā protestē pēc Korāna dedzināšanas Dānijā un Zviedrijā.

Dānijas parlaments izdevis likumu par "Necienīgu izturēšanos pret rakstiem, kas ir svarīgi reliģiskajām

organizācijām". 94 deputāti nobalsoja par, bet 77 pret. Saskaņā ar šo likumu ar sodu līdz diviem gadiem cietumā varēs tikt sodīt cilvēki, kas, piemēram, sadedzina Korānu. Likums pieņemts arī tāpēc, ka šādas akcijas var palielināt terora draudus. Diskusijās pirms balsojuma vairāki deputāti aicināja balsot pret šo likumu, jo tādējādi tiek aizskarta vārda brīvība un Korāns tiek nostādīts augstāk par Satversmi un Bībeli. Demokātiskās partijas vadītājs uzskata, ka likums atbalsta islāmistus un islāmisti, kas ir pret dažādām brīvības izpausmēm, kļūs arvien drošāki savās prasībās. ●

Irānā tulko Bībeli

Pagrīdes Baznīca Irānā, kurā vairākums draudzes locekļu ir bijušie musulmaņi, turpina augt. Bībeles tulkotāji Irānā riskē ar savu dzīvību, lai Evaņģēlijs būtu pieejams irāņu valodās un lai viņu draugi un kaimiņi pirmo reizi varētu piekļūt rakstītajam Dieva Vārdam. Irānas valdība ievērojami ierobežo savu pilsoņu brīvību, tostarp ir stingri likumi, kas aizliedz Bībeles drukāšanu

vai importēšanu valsts valodā. Visas Bībeles ir jādrukā slepeni vai tās kontrabandas ceļā ievad no citām valstīm. Pateicoties tulkošanas aģentūras *Unfolding Word* darbam, kristieši Irānā un visā pasaulē ir varējuši iztulkot Evaņģēliju vairākās irāņu valodās. Kopumā pasaulē ir 1,45 miljardi cilvēku, kuri runā aptuveni 5500 valodās, daudzās no tām visa Bībele nav iztulkota. ●

Sapnis par Jēzu Nigēra

Kad Hanafi vēl bija musulmanis, viņš galvenokārt valkāja pilnīgi baltu vai melnu apģērbu, uzsverot savu islāmisko identitāti. Taču tagad viņš valkā košas krāsas apģērbu un lielu koka krustu.

Tas, ka viņa apģērbs ir pamanāms, ir apzināti sperts solis. Hanafi ar savu apģērbu vēlas uzsvērt to, ka ir kristietis. Musulmaniskajā Nigērā viņš pieder mazākumam.

Hanafi stāsta: "Kurš mani ierauga, tas uzreiz atpazīst manu identitāti. Un varbūt uzsāks sarunu." Visi, kas sarunājas ar Hanafi, dzirdēs arī viņa liecību, jo viņš neslēpj savu kristīgo pārliecību.

Jaunības gados Hanafi studēja islāmu, lai sekotu tēva pēdās un būtu sludinātājs. Taču tad kādu nakti Hanafi sapnī redzēja Jēzu. Hanafi par sapni pastāstīja imamam, kas ieteica par piedzīvoto nevienam ne teikt. Hanafi noslēdza studijas un atgriezās dzimtajās mājās. Tad viņš atkal redzēja sapnī Jēzu. Šoreiz viņš par sapni pastāstīja tēvam. Un arī tēvs ieteica klusēt.

2011. gadā Hanafi iepazinās ar meiteni, kas labprāt vēlējās apprecēties ar mācītāju. Hanafi apņēmas meiteni pievērst islāmam. Viņa plāns neizdevās, toties meitene ielūdza viņu uz dievkalpojumu. Nākamajā svētdienā Hanafi aizgāja uz kādu tuvumā esošu baznīcu, jo domāja, ka meitene to apmeklē. Taču viņas tur nebija. Hanafi palika, jo vēlējās pārbaudīt, vai

runas, ka kristieši baznīcā dejojot, atbilst patiesībai. Hanafi neredzēja nevienu dejojošu kristietī, bet izdzirdēja šokējošus vārdus. Mācītājs stāstīja, ka Jēzus parādās cilvēkiem sapņos. Hanafi likās, ka tiek runāts par viņu. Hanafi nobijās un apņēmas nekad vairs nedoties uz baznīcu. Taču nākamajā svētdienā Hanafi jūtās slikti un nolēma atkal iet uz baznīcu. Jēzus Kristus persona viņu fascinēja arvien vairāk. Astoņpadsmit gadu vecumā viņš bija kļuvis par kristietī un nolēma savai ģimenei un tēvam pastāstīt par šo izšķiršanos.

Hanafi tēvs bija ļoti sadusmots. Viņš sasauca kopā visu plašo saimi un paziņoja, ka Hanafi vairs nepieder viņu ģimenei. Viņš uzlūkoja dēlu un aizliedza turpmāk viņu uzrunāt par tēvu. Šie vārdi Hanafi darīja lielas sāpes. Taču tie nepārsteidza, jo mācītājs Hanafi jau bija brīdinājis par vajāšanām un atgādinājis par Mt 10:33 rakstīto: "Kas Mani noliegs cilvēku priekšā, to arī Es nolieģšu sava Debesu Tēva priekšā." Hanafi tēvs nolēma dēlu sūtīt vēlreiz uz Nigēriju. Hanafi satraucās un lūdza Dievu, lai tiktu atbrīvots no šīs situācijas.

Naktī pirms došanās uz Nigēriju tēvs viņu ieslēdza istabā, taču Hanafi izdevās uzlauzt durvis un aizmukt pie mācītāja. Nākamās trīs gadus jaunietis mācījās Bībeles skolā. Pēc tēva nāves viņš apmeklēja ģimeni un uzzināja, ka ir izslēgts no mantojuma.

Vēlāk jaunais kristietis izmācījās par mehāniķi. Viņš arvien vairāk gribēja kļūt par evaņģēlistu un sludināt Labo vēsti musulmaņiem, kas Nigērā nav vienkārši. Taču Hanafi rod arvien radošākus veidus, kā uzrunāt musulmaņus. Viņš nebaidās no vajāšanām: "Vajāšanas man palīdz izaugsmei. Jo vairāk tiks vajāts, jo spēcīgāks kļūsi Jēzū." ●

No Stimme der Martyrer 2023, Nr. 12 tulkojusi Ingrīda Briede

Kāpēc es lasu un abonēju “Svētdienas Rītu”?

“Svētdienas Rīts” palīdz uzturēt kristiešu vienotību Latvijā

Dainis Pandars, Ogres Trīsvienības baptistu draudzes mācītājs

“Svētdienas Rīts” paplašina manu redzesloku attiecībā par to, kas notiek kristīgajā sabiedrībā Latvijā. Tas man palīdz skaidrāk ieraudzīt, ko Dievs dara Latvijā un kā Viņš lieto kristiešus, lai Evaņģēlijs izskanētu mūsu zemē. Tāpat man patīk lasīt lasīt intervijas, kā arī dziļās pārdomas, kas palīdz uz noteikto paskatīties no teoloģiskās puses. Vienmēr ir interesanti arī uzzināt par latviešu misijas projektiem ārzemēs. Domāju, ka “Svētdienas Rīts” ir arī svarīgs izdevums, kas palīdz uzturēt kristiešu vienotību Latvijā. ●

“Svētdienas Rīts” man ļauj sajusties piederīgai, kaut esot tālumā...

Santa Cilēviča, misionāre Tanzānijā

Žurnāls “Svētdienas Rīts” man ir kā sens draugs, kuru bieži nesatieku, bet, kad sanāk satikties, tad ap sirdi vienmēr kļūst tik silti. Es domāju, tas ir tāpēc, ka tam piemīt īpaša spēja saglabāt vienkāršību tik sarežģītā laikmetā. Stāstot par notikumiem mūsu Baznīcā, par draudžu aktivitātēm un aktualitātēm, tas vienmēr izceļ cilvēkus – dažādu

paudžu un ar atšķirīgu dzīves pieredzi, bet mūsu pašu Baznīcas aktīvos ticīgos brāļus un māsas. Tas arī man ļauj sajusties piederīgai, kaut esot tālumā.

Man arī patīk, kā “Svētdienas Rīts” runā par aktuālām norisēm Latvijā un pasaulē. Tas nepiesātina stāstījumu ar faktiem vai viedokļiem, bet drīzāk ļauj ieraudzīt kopsakarības un to, ka visam, kas notiek mums apkārt, ir kāda dziļāka garīga jēga, bet vēstījums par īsto Patiesību paliek nemainīgs.

Visbeidzot, mani allaž spēcina un uzrunā liecības, ar kurām dalās “Svētdienas Rīts”, jo tās parasti sniedzas pāri mūsu laika un fiziskajām robežām.

Esmu iemīļojusi “Svētdienas Rītu” arī tāpēc, ka zinu, ka aiz tā stāv dedzīgu cilvēku komanda un lieliskā redaktore Inga, kuras ievadvārdus vienmēr izlasu kā pirmos. Paldies jums! ●

Precizējums

Pēc publikācijas “35 gadi, kopš aizlūguma par Latvijas Tautas fronti” “Svētdienas Rīta” 2023. gada novembra numura 24. un 25. lappusē ar redakciju sazinājās mācītājs Modris Plāte un vēlējās precizēt, ka minētais dievkalpojums 1988. gada 9. oktobrī pirmkārt bija Rīgas Doma atkalievētišanas dievkalpojums un tikai otrkārt tas ir bijis veltīts Latvijas Tautas frontes dibināšanai. Dievkalpojumu vadīja mācītāji Modris Plāte un Juris Rubenis.

Žurnāls sirdij un dvēselei

Ina Gorina (dzim. Kārklīņa), Sanktpēterburgas latviešu evaņģēliski luteriskās Jēzus draudzes atjaunotāja un ilggadēja draudzes priekšniece

Man žurnāls “Svētdienas Rīts” ir kā saullēkts reizi mēnesī, kurš uzlec noteiktā laikā minūti minūtē un kuru es gaidu ar lielu interesi un savīļojumu. Jo zinu – tas atkal atnesīs tikšanos ar cilvēka (daudzo rakstu un interviju varoņu) dvēseli, kuras noslēpumi mums joprojām ir līdz galam neatklāta mīkla.

Jau paņemot rokā žurnālu, manas rokas jūt papīra zīdaino un maigo pieskārienu un manā sirdī ieliet siltums un prieks. Šīs sajūtas vēl jo vairāk pastiprina žurnāla smalkais dizains. Malači! Un galvenās redaktore smaidīs, kas raugās no “Redaktore slejas” man ik reizi sola negaidītas tikšanās ar arvien jauniem žurnāla rakstu varoņiem.

“Svētdienas Rītu” uzskatu par profesionālu izdevumu, kurš atspoguļo gan visas Baznīcas dzīvi un darbības sfēras, gan ikkatru garīga ceļa gājēja ikdienu – ģimenē, profesijā un visās viņa izpausmēs ikvienā dzīves solī. Īpaši mani uzrunā redaktore sarunas ar izciliem un talantīgiem cilvēkiem – tik augsta uzticības pakāpe un spēja atklāt cilvēka dvēseles smalkumu.

Lasot par notikumiem citur pasaulē, sajūtu laikmeta elpu, bet žurnāls ir kā miera osta, kurā patverties no šā laika vētrām.

Mans mīļais žurnāls “Svētdienas Rīts” vienmēr ir prieks sirdij un miers dvēselei. Vēlu jums arī turpmāk augt un pilnveidoties! Ilgus iznākšanas gadus! ●

VISS, KO JŪS DARĀT,
LAI NOTIEK MĪLESTĪBĀ!*

(1Kor. 16:14)

Arī žurnāls
svētdienas•rīts
top mīlestībā.

Abonē žurnālu 2024. gadam
un pārlicinies!

2024. GADA
LOZUNGS

Pērkot katru mēnesi – 2 EUR;
pasūtot pusgadam – 11,80 EUR;
abonēšanas maksa gadam – 22,00 EUR.
Abonēšanas indekss: 1095.
Abonē: www.pasts.lv, zvanot pa tālruniem 67008001 vai 25008001, Latvijas pasta nodaļās vai pie pastnieka.

Šahs attīsta radošumu

Ogres un Suntažu draudzes mācītāja **Mārtiņa Kalēja** vaļasprieks ir šahs.

Alnis Auziņš

Kā iemācījāties spēlēt?

Tētis Juris Kalējs uzdāvināja šaha komplektu, toreiz man bija pieci, un vispirms iemācīja salikt figūras. Man šķita, ka tām jābūt citādi izvietotām... Sākumā viņu nekādi nespēju vinnēt. Zīmīgi, ka tēvs ar mani beidza spēlēt tad, kad es viņu sāku uzvarēt. Tētis man arī uzdāvināja Nikolaja Žuravļova grāmatu "Soli pa solim", no tās apguvu notāciju. Pēc tam ļāva studēt Aleksandra Koblenca "Šaha skolu". Tas, ka tētis nedeva priekšā figūras, ļāva man samērā ātri progresēt. Iekritu azartā, jo man nekad nav patīcis zaudēt. Daudz laika pavadīju viens pats, spēlēju grāmatās atrodamās partijas, arī pats ar sevi. Bija interesanti, turklāt Dievs mani bija apveltījis ar labu atmiņu, es spēju vienreiz izspēlētu partiju pēc tam no galvas izspēlēt vēlreiz.

Spēlējot ar klasesbiedriem Rīgas 5. vidusskolā (tagad Rīgas Valsts vācu ģimnāzija), man pretinieku nebija, izņemot divus, kas trenējās Rīgas Šaha skolā pie meistarē Vijas Rožlapas. Viens no viņiem, Ēriks Mieriņš, uzaicināja tur arī mani. Gadus divus apmeklēju nodarbības pie Rožlapas kundzes. Tiku gandrīz līdz trešajai sporta klasei, vienā turnīrā pietrūka puspunkta. Tad mainīju skolu un pārtraucu apmeklēt arī šaha nodarbības. Man vajadzēja sākt mācīties atklātnes, bet tas nešķita interesanti. Tagad to nožēloju.

Bet šahs no jūsu dzīves nepazuda pavisam?

Tikai uz laiku. No kādas septītās klases līdz augstskolai šaha galdināms pieskāros reti. Karatē šķita daudz atraktīvāks. Kopš kļuva par mācītāju, pamazām atsāku spēlēt. Mācītājam vajag kādu hobiju, vislabāk tādu, kas palīdz uzturēt intelektuālo un emocionālo IQ. Katru dienu minūtes 20–30 veltu šaham. Taisnība, galva vairs nestrādā kā agrāk. Tagad drusku pievērsos arī atklātnēm. Man patīk spēlēt uzbrūkošu šahu. Lielmeistare Dana Reizniece-Ozola, kas pati ir Rīgas Doma draudzē, man ieteica:

"Prieka pēc vari spēlēt ar tiem, kas vājāki par tevi, bet, ja gribi progresēt, tad spēlē ar stiprākiem, tikai – izvēlies lielāku apdomas laiku." Man iecienītais laiks ir pusstunda katram. Tad varu samērā līdzīgi spēlēt arī ar pretiniekiem, kam ir 300–400 reitinga punktu vairāk nekā man. Uzdevumus varu atrisināt augstākā līmenī. Atrast labāko gājieni, tas ir izaicinājums un gandarījums!

No lielmeistariem, manuprāt, ģeniāls bija Roberts Fišers. Žēl, ka viņš tik ātri pameta šahu. Izcils bija Garijs Kasparovs. No sievietēm – Judīte Polgara. Mūsdienās apbrīnojams ir Magnuss Kārslens. No Latvijas šahistiem mani vienmēr ir uzrunājis Mihaila Tāla spēles stils.

Un kā ar šahistiem kristiešiem?

Lichess.org šaha vietne ļauj attālināti spēlēt ar cilvēkiem, ar kuriem diez vai klātienē tiktos, tostarp ar dažiem kristiešiem. Spēlāju arī klātienē, tiekoties ar kolēģiem mācītāju konferencēs. No tiem, ar kuriem ir izdevies uzspēlēt, Romans Kurpnieks-Logins spēlē vislabāk. Roberts Otomers arī ir šahists. Mūsu arhibīskaps reizēm sprediķos izmanto šaha terminoloģiju, domāju – prot spēlēt.

Ko šahs jums ir devis?

Šahs iemāca rēķināt vairākus gājienus uz priekšu, arī dzīvē. Arī pacietību un apdomību. Šahs ir kā dzīve – vispirms jābūt plānam, tad jāattīsta figūru iespēle un tikai tad jādodas uz priekšu, lai sasniegtu mērķi – uzvaru! Dana Reizniece-Ozola mēdz uzsvērt – lai bērns attīstītu radošumu, viņam jāiet mūzikas skolā un jāspēlē šahs. Mūziku neesmu mācījis, bet šahs noteikti ir veicinājis radošumu. Būtu lieliski, ja Latvijas skolās pirmajās klasēs katram mācītu spēlēt šahu, tas attīsta arī matemātisko domāšanu.

Protams, zaudējums kramt. Toties tas ļauj mācīties no kļūdām un tikt tām pāri. Spēlēju arī ar Lichess šaha programmu, gan bez apdomas laika. *Stockfish* 5. līmeni (pavisam ir 8) varu vinnēt. Man tas ir arī pašcieņas jautājums – prast daudz maz jēdzīgi spēlēt šahu. Domāju, ka spēlēju apmēram trešās sporta klases līmenī.

Ogres draudzes mācītājs Mārtiņš Kalējs aicina ciemos šaha entuziastus: "Uzspēlē šahu un aprunājies ar mācītāju!"

Vai sekojat līdzī arī pasaules šaha norisēm?

Jā, lielākajiem turnīriem. Man šķiet aizraujoši, kā partijas analizē vairāki šaha blogeri, īpaši *Agadmat* un *Gotham Chess*. Fascinē vērot, kā ievērojams amerikāņu lielmeistars Hikaru Nakamura popularizē šahu, spēlējot ar amatieriem, piedāvājot ievērojamu laika handicapu. Es pats veltu laiku arī bezmaksas apmācībām internetā, sevišķi, ja atklātnes jau ir ieprogrammētas PGN failos. Sentluisas šaha klubs piedāvā labus mācību video.

Dana Reizniece-Ozola nesen ierosināja rīkot Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas šaha čempionātu. Atbildēju, ka zudis intriga, jo uzvarētājs jau iepriekš ir zināms. Bet Dana uzstāja, ka viņa tiesāšot. To varētu izdarīt nākamgad, ja Dievs ļaus.

Esmu domājis par sadraudzības formātu – uzspēlē šahu un aprunājies ar mācītāju. Mūsu draudzē pirmajā un trešajā svētdienā pēc dievkalpojuma ir sadraudzība. Esiet mīļi gaidīti Ogrē mūsu baznīcā, šaha entuziasti!

Brīnišķīga doma! Arī par turnīru. Ja Dana nespēlē, es piedalos! Ar inventāru varu nodrošināt. ●

"Bet Noa atrada labvēlību Dieva acīs" (1Moz 6:8)

Ivars Jēkabsons, mācītājs

Tu droši vien atceries pašizolācijas laiku Covid-19 vīrusa uzliesmojuma laikā. Kā tev bija sēdēt mājās? Tas noteikti nebija viegli savstarpējā saspīstībā un ierobežojumos. Katru dienu pienāca ziņas par mirstošajiem visapkārt. Tas laiks mācīja kopā izdzīvot un sadzīvot krīzes apstākļos. Līdzīgi tas bija arī Noam Bībelē, kuram Dievs lika uzbūvēt šķirstu, lai izglābtos no plūdiem. Bībelē 1. Mozus grāmatā no 6. līdz 9. nodaļai vari atrast liecības, kā Noa ar savu sievu un viņa trim dēliem un sievietēm – kopā astoņi cilvēki un vēl dažādi dzīvnieki, rūpuļi un putni – sakāpa šķirstā. Tad durvis tika aizdarītas, un sākās ceļojums pāri ūdeņiem, kas pieņēmas spēkā 150 dienas (1Moz 7:24). Kopā līdz plūdu beigām, kad varēja atkal izkāpt no šķirsta, pagāja apmēram gads. Kā viņiem tur visa pietika, un kā viņi izdzīvoja? To varam

tikai minēt. Tas droši vien ir līdzīgi arī tiem, kas dodas bēgļu gaitās kara dēļ. Un tas droši vien ir līdzīgi fantastikas stāstiem, kuros cilvēki dodas ar kosmosa kuģiem uz citām planētām.

Par plūdiem uz Zemes, kas skāruši visu pasauli, senajā pasaulē liecina arī dažādi mīti un stāsti ārpus Bībeles indiešu, šumeru, ēģiptiešu, Amerikas indiāņu, peruāņu un arī ķīniešu tekstos. Piemēram, viens no ķīniešu hieroglifiem, kas apzīmē vārdu *laiva, kuģis* vai *šķirsts*, apzīmē astoņus cilvēkus laivā (船). Bībele vēstī, ka lieli plūdi kā Dieva sodība grēkos grimušajai cilvēcei pārklāja pat kalnu virsotnes un visi, kas neatrada patvērumu, gāja bojā. Kristiešiem tas atgādina Jēzu, kura vārdā kristīti ticībā nonākam Viņa Baznīcas laivā, kas glābj mūs no grēka lāsta un pazūšanas.

Vai Noa lielajiem plūdiem bija gatavs? Nezinu. Kurš gan grib tādu nelaimi savā dzīvē?

Taču Noa bija apveltīts ar pacietību un pazemību. Viņš atrada labvēlību Dieva priekšā un mācījās būvēt laivu, parūpējies par ģimeni un dzīvo radību. Noas stāstā varam mācīties cerību, ka pat vislielākās bēdas reiz paies un aiz mākoņiem uzspīdēs Dieva mīlestības saule, kas liks lielajai nelaimei mitēties. Kad tu redzi pie debesīm varavīksni, atceries – to Dievs rādīja plūdu beigās kā zīmi un sacīja: "Ja Es ar mākoņiem pārklāšu zemi un padebešos parādīsies varavīksne, tad Es pieminēšu savu derību, kas ir starp Mani un jums un ikvienu dzīvo radījumu, ikvienu miesu; un ūdeņi nekad vairs nekļūs par plūdiem, kas visu radību izdeldēs." (1Moz 9:14–15) ●

- Ko tev nozīmētu visu pamest – iekāpt un ilgi palikt tādā glābšanas laivā?
- Ko tev nozīmētu izkāpt svešā krastā un sākt visu no jauna?
- Ko tu ņemtu līdž tādā ceļā?
- Ko šādā ceļā tev vēltu Kristus, mūsu Pestītājs?

"Lūk, cilvēks!"

- 1 Izlasi 1. Mozus grāmatas 6. nodaļas 9., 10., 14. un 15. pantu!
- 2 Atbildi uz jautājumiem:
Ko nozīmē vārds "staigāt ar Dievu"?
Cik dēlu bija Noam?
Cik cilvēku bija Noas ģimenē?

- 3 Kā Bībelē dēvē lielo kuģi?
Kāpēc kuģis bija jānosveķo?
Padomā, vai tu varētu nepakļauties smejējiem un turpināt darīt tev uzticēto pienākumu.
- 4 Izkrāso šķirstu un plūdus!

**"JAUNS VĪNS
LEJAMS
JAUNOS MAISOS."***

(MK2:22)

* 2024. gada janvāra lozungs